

Zöldebb-e az online rendezvény? Nézzük meg a karbon-lábnyomot!

Szóllóssy Anita és Vadovics Edina

A koronavírus járvány egyik pozitív következményeként sokat olvashattunk arról az elmúlt évben, hogy az online oktatásra és munkavégzésre, na meg persze a csekély szociális interakcióra átállt életünk miatt csökken a városok légszennyezettsége és zöldebb lesz életmódunk. Valóban így van ez? Hiszen az online térbe költözött munkahelyi megbeszéléseink és rendezvényeink is rendelkeznek kibocsátással – olyanokkal is, amit nem is gondolnánk.

A GreenDependent Intézetnél rendszeresen számoljuk saját és partnereink rendezvényeinek karbon-lábnyomát a legmeghatározóbb té-

nyezők alapján. (A számításhoz használt kalkulátort az Energiaklub és a GreenDependent Intézet fejlesztette.) Felmérjük a résztvevők utazását, hogy honnan és mivel érkeztek. Megnézzük, hogy milyen és mennyi ételt, italt fogyasztottak a rendezvényen. Hozzávesszük még a helyszín energiafogyasztását, illetve a szervezésre fordított időt, a nyomtatott anyagokat, kiadványokat.

Az online (illetve félig online) rendezvények esetében ugyan más összetevők kerülnek bele a számításba, de természetesen ezeknek is van karbon kibocsátása. Két összehasonlítást is készítettünk ennek bemutatására.

Félig online – az E.ON EnergiaKözösségek program záró rendezvénye

E.ON EnergiaKözösségek háztartászöldítő programunkat minden évben egy nagy, [közöségi rendezvénnyel](#) zárjuk, ahol a résztvevő családok elmesélik tapasztalataikat és átadjuk a díjakat, előadásokat tartunk és hallgatunk,

gyerekprogramot is szervezünk, és természetesen közösen ebédelünk, tortázunk, ünnepe-lünk. Ezeken az alkalmakon jellemzően 80-100-120 fő gyűlik össze, mint azt az 1. fotón lát-hatjuk.

1. és 2. fotók: A hagyományos (bal oldal) és távolságtartó, COVID védelmi intézkedések mellett tartott közösségi rendezvény résztvevői

A járványhelyzet miatt a 2020-as záró rendezvényt a [szokásostól eltérő formában](#) tartottuk meg. Mindössze 30-an vettünk részt a helyszínen élőben, a többiek pedig online követhették az eseményt, amint 2. fotón láthatjuk.

A 2019-es klasszikus formájú és a 2020-as szűk körű, félig online rendezvény karbon-lábnyomainak összehasonlításánál meglepő eredményt kaptunk: mind a kettő lábnyoma 0,33 t CO₂ volt! A meglepő eredmény az 1. táblázatban látható.

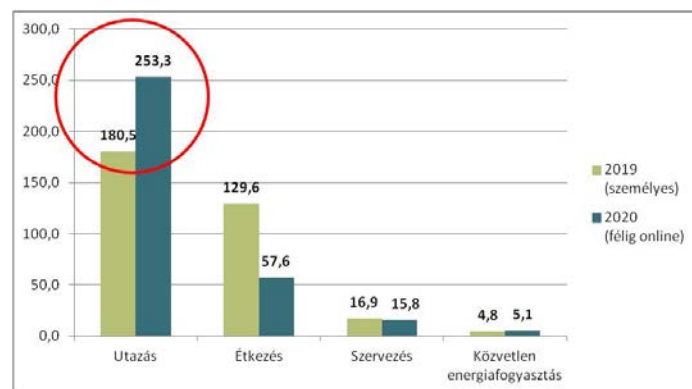
EnergiaKözösségek Záró 18/19		EnergiaKözösségek Záró 19/20	
Személyes		Félig online	
Helyszín	MEMO ház	Helyszín	MEMO ház
Időpont	2019.06.25	Időpont	2020.09.26
Résztevők száma	75 fő	Résztevők száma	30 fő
A rendezvény hossza	6 óra	A rendezvény hossza	5 óra
A rendezvény teljes CO ₂ kibocsátása	331,83 kg 0,33 t	A rendezvény teljes CO ₂ kibocsátása	331,75 kg 0,33 t

1. táblázat: A két rendezvény karbon-lábnyoma

Ha utána nézünk, kiderül, hogy a nem várt eredmény mögött egy egyszerű magyarázat húzódik. Hiába vettek részt a korábbi rendezvényen közel háromszor annyian, a közlekedési kibocsátásból eredő lábnyoma sokkal nagyobb volt a félig online rendezvénynek, hiszen míg a „normális” esetben a közösségek tagjai közösen, egy autóval vagy tömegközlekedéssel érkeznek, most a legtöbb csapat képviselője egyedül, saját autójával jött a rendezvényre (1. ábra).

Érdeemes még kiemelni azt is, hogy a félig online rendezvény megszervezése nem járt kevesebb munkával, sőt, a járványügyi előírások betartása extra figyelmet igényelt. A helyszínen

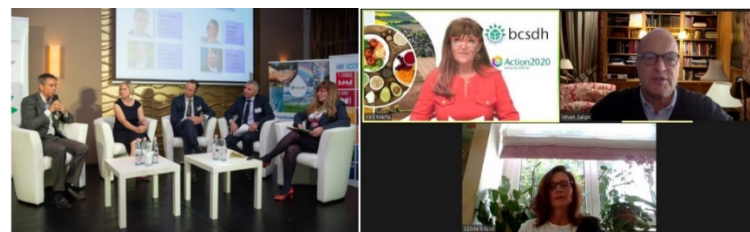
energiafogyasztása pedig, kismértékben ugyan, de magasabb volt a korábinál, az online élő közvetítéshez szükséges elektromos eszközök miatt.

1. ábra: A két rendezvény karbon-lábnyomának összetevői

Online konferencia – a BCSDH üzleti ebédje

Ha partnerünk, a Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért (BCSDH) szokásos év végi, rendszerint személyes, ám 2020-ban virtuális formában megvalósult üzleti ebédjét hasonlítjuk össze, már más képet kapunk (3. fotó). A 2019-es rendezvény karbon-lábnyoma 1,6 t, míg a 2020-as ennek töredéke, mindössze 0,11 t CO₂ volt (2. táblázat)

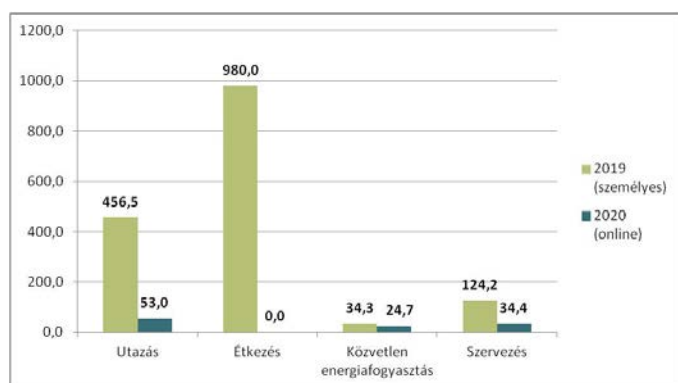

3. fotó: Balra az élő, jobbra az on-line üzleti ebéd látható

BCSDH Üzleti ebéd, 2019		BCSDH Üzleti ebéd, 2020	
Személyes		Virtuális	
Helyszín	ÖbölHáz	Helyszín	Zoom
Időpont	2019.10.10	Időpont	2020.10.08
Részvevők száma	155 fő	Részvevők száma	140 fő
A rendezvény hossza	4 óra	A rendezvény hossza	2 óra
A rendezvény teljes CO ₂ kibocsátása	1598,10 kg	A rendezvény teljes CO ₂ kibocsátása	112,12 kg
	1,60 t		0,11 t

2. táblázat: Az élő és az on-line üzleti ebéd karbon-lábnyma

Ennek két fő oka, hogy a legnagyobb összetevők, az ételek és italok természetesen az online programon elmaradtak; illetve, hogy a 140-150 résztvevő nem utazott a rendezvény helyszínére, csak a díjátadó videó elkészítésében résztvevők utazási lábnyma került bele a számításba (2. ábra)

3. ábra: Az élő és az on-line rendezvény karbon-lábnymának összetevői

Fontos azonban kiemelni, hogy az online esemény lábnymának számítása során az egyes résztvevők otthonának rendezvény alatti energiafogyasztása (fűtése/hűtése, világítása) nem szerepel a számításban, míg a rendezvényhelyszíné a korábbi években természetesen bekerült.

Továbbá nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy a résztvevők laptopjainak fogyasztását megbecsült formában ugyan számításba vettük, de a további szükséges eszközök, mint például a router, az internethasználat, illetve maga a zoom (vagy más video chatre alkalmas felület) már túlmutat a jelenlegi számítás keretein.

Ez az írás eredetileg a GreenDependent Kislábnym hírlevél 2021. márciusi (120.) számában jelent meg. Képek, ábrák, táblázatok forrása: BCSDH és GreenDependent ©

Szöllőssy Anita, Humánökológia (MA) és Regionális és környezeti gazdaságtan (MA) szakokon diplomázott, 2019 januárja óta a GreenDependent Intézet munkatársa. Egyetemi éve alatt számos kutatási projektben vett részt, illetve több civil szervezettel dolgozott együtt. Az Intézetnél az E.ON Energia-Közösségek háztartászdítő program koordinátora, illetve bekapcsolódik a különböző, elsősorban céges együttműködések keretében megvalósuló karbon-lábnym számítással foglalkozó projektekbe, zöld rendezvények szervezésébe.

Vadovics Edina, Környezetvédelmi menedzser, tréner, fenntartható életmód szakértő (M.Ed, M.Sc., M.Phil), a GreenDependent Egyesület elnöke, és az Intézet szakmai vezetője. Az intézetnél számos kutatási és akció projektet vezetett, elsősorban a fenntartható életmód és kapcsolódó viselkedésváltozás területén. Több magyar és külföldi felsőoktatási intézménynek volt vendégprofesszora és szakértőként dolgozott az UNEP, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és különböző EU-s kutatási projektek felkérésére. A közelmúltban megalakult Magyar Éghajlatváltozási Tudományos Testület (HuPCC) alapító tagja. Szerzője és társszerzője számos szakmai ill. a lakosság számára írott magyar és angol nyelvű kiadványnak, valamint 2010 óta a Kislábnym hírlevél szerkesztője.